DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag.*

MAANDAG 4 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ [illegible].— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 36. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 29sten April 1857, No. 34.

Civiel Departement.

GESTELD TER BESCHIKKING:

Van den gouverneur van Sumatra's Westkust, de ambtenaren der tweede klasse G. Heijligers, T. A. L. Kroesen en C. F. E. Praetorius.

Van den resident van Palembang, de ambtenaar der tweede klasse C. J. P. C. Rijnbende.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie G. L. Boonzaier.

BENOEMD:

Tot magazijnmeester der artillerie der eerste klasse (rang van kapitein), de magazijnmeester der tweede klasse O. L. von Koblinski.

Tot eersten luitenant, direkteur der geweermakersschool te Meester-Cornelis, de tweede luitenant, direkteur dier school, M. M. Olrik.

Tot kommandant der artillerie in de eerste militaire afdeeling op Java, de majoor W. K H. Feuilletau de Bruijn, thans belast met eene inspektie over het personeel en materieel der artillerie op de buitenbezittingen.

BIJ HET GROOT MILITAIR HOSPITAAL TE WELTEVREDEN.

Tot eersten kommies, de tweede kommies en magazijnmeester bij die inrigting J. H. de Vogel.

Tot tweeden kommies en magazijnmeester, de benoemde spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Soerabaya W. A. F. G. von Hoëvell.

Door Maarten Dirk van Duivenbode, koopman te Ternate, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, is bij rekest van 11 November 1856, gerigt aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, het verzoek gedaan, dat aan hem en zijne kinderen worde vergund, bij hunnen geslachtsnaam dien van Renesse te voegen, en zich voortaan te mogen noemen en schrijven van Renesse van Duivenbode.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan art. 7 van het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch-Indie.

De Algemeene Sekretaris,
VAN DE GRAAFF.

(*Voor het land.*) Krachtens daartoe bekomen magtiging van den resident van Soerabaya, zullen door den ondergeteekende op Zaturdag den 16den dezer, op de oude Marine Timmerwerf in het openbaar aan de meestbiedenden worden verkocht 18 ijzeren laadbooten met toebehooren, gemerkt No. 1 tot No. 18, zoo als dezelve op die werf op droog gehaald zijn liggende.

De bewijzen van eigendom liggen ter inzage bij het vendu-kantoor alhier.

SOERABAYA, 2 *Mei* 1857.
De Algemeene Pakhuismeester,
VAN DER LINDEN.

(*Voor den lande.*) De ondergeteekende fd. Postkommies te Bangkallang, maakt ingevolge artikel 14 van het Staatsblad 1823 No. 3, aan het algemeen bekend, dat bij hem gedeponeerd zijn, de ondervolgende onbestelde brieven.

1 van Soerabaya gerigt aan Raden Pandjie Rekso Sepoetro.
1 „ id. id. „ id. Soerio Adi Koesoemo.
1 „ id. id. „ Pangeran Adi di Ningrat.
1 „ id. id. „ id. Adi Ningrat en
1 „ id. id. „ id. Tjokro Adi Ningrat.
1 „ Samarang id. „ Said Maksin bin Smit.

De fd. Postkommies voornoemd.
A. J. VAN STEENBERGEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 5den Mei.

Uitbesteding ten kantore van den resident alhier.

Op Woensdag den 6den Mei.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp (Bibis.)

Op Donderdag den 7den Mei.

Bij den pachter der pandjeshuizen I Gioktjoan te Passar Bezaar.

Op Vrijdag den 8sten Mei.

Voor het pakhuis van de heeren Adam & Co in de stad.

Op Zaturdag den 9den Mei.

Voor 's Lands Marine-Etablissement alhier.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER* P. C. E. VAN BLOEMEN WAANDERS, *Mehlbaum.*

SOERABAYA, *den* 4 *Mei* 1857.

Eenige kennisgave. (286)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed mijn innige geliefde echtgenoot N. M. KAHL oud 33 jaar.

SOERABAYA, 27 *April* 1857. (284
J. C. KAHL,
Geb. TEKSER.

VENDUTIE

Op Zaturdag den 9den Mei a. s.

Na afloop van de gouvernements vendutie voor de Marine-Pakhuizen, zullen in de Pakhuizen van ADAM & Co, aan de Kaliemaas, verkocht worden 112 PAARDEN, waaronder veele schoone spannen, boven de 4 voet, pas aangebragt per de *ANIS*, van SANDELHOUT. (287)

SOERABAYA, 4 *Mei* 1857.

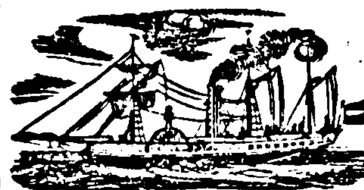
De ondergeteekenden zullen op nader bekend te maken voorwaarden op *Dingsdag* 12 *Mei aanstaande* bij inschrijving verkoopen het TABAKS PRODUCT DMVO, bestaande uit p. m. 1400 pakken wegende ruim 200/m pond.

SOERABAYA, 29 *April* 1857.
RUYL CRAMER & CO.
(288)

VERTREK VAN SCHEPEN.

DE STOOMBOOT

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Kapt. J. PRINS, vertrekt naar SAMARANG, BATAVIA en SINGAPORE op *Dingsdag den* 5*den Mei* des morgens ten 8 ure.

Adres bij
De Agenten,
(274) FRASER EATON & CO.

UITGESTELD HET VERTREK VAN

HET STOOMSCHIP PADANG

Naar MAKASSAR, DE MOLUCCOS en TIMOR KOEPANG, op *den* 5*den Mei aanstaande.*

Adres bij
W. CORES DE VRIES.

SOERABAYA, 25 *April* 1857. (280)

HET VERTREK VAN

HET STOOMSCHIP MACASSAR

Is voorloopig bepaald *op* 12 *Mei* naar SAMARANG en BATAVIA. Adres, bij

(281) W. CORES DE VRIES.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Nederlandsche Barkschip *NICOT*, kapt. J. AMFSZ, hebbende eene uitmuntende kajuit op dek, zullende tegen 15 Mei aanstaande vertrekken direct van hier. Nadere informatien bij de Agenten

(272) P. KERVEL & CO.

UIT DE HAND TE KOOP

Een Soliede ENGELSCHE TOERWAGEN, VIS A VIS, en
Een TOERWAGEN VICTORIA.
Te bevragen te Pasoeroean, bij

(285) H. CALICHER.

AL DE BOEKEN VAN HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT. *Met Alphabetisch register volgens de Staten overzetting, benevens ophelderende aanteekeningen, aanhaling der gelijkluidende teksten, opgaven van den tijd der gebeurtenissen,* EENE MENIGTE STAALPLATEN *en eene kaart van het Heilige Land.*

MET DE APOCRYPHE BOEKEN. *In een prachtband en met slot. Verguld op snede. Een keurig uitgevoerd* FAMILIE-REGISTER *in blanco bevindt zich vooraan.* 1855. Bij

(259) E. FUHRI & CO.

De WAGEN-VERHUURDERIJ van den ondergeteekende gaat heden over op H. L. JANSEN.

SOERABAYA, 1 *Mei* 1857.
J. JANSEN.
(282)

De ondergeteekende heeft de eer te berigten dat hij verkoopt: Nieuwe mahony- en Pallissanderhouten PIANINO'S van 7 Octaaf, uitmuntend van toon en elegant van vorm, expresselijk voor het tropische klimaat vervaardigd.

De koopprijzen zijn vast en billijk gesteld en voor Soerabaya is onder den prijs het onderhouden en stemmen voor een jaar begrepen.

Buiten de stad wordt eene evenredig mindere prijs berekend. Elke PIANINO is voorzien van 4 kristallen sokkels (voetstukken), waardoor een houten onderstel overbodig wordt. Tevens beveelt hij zich aan tot het repareeren en stemmen van PIANO'S, het laatste per abonnement of per keer.

(275) K. H. STEUP.

PER ANNA CHRISTINA PAS ONTVANGEN

Bij DE STURLER & FAGNOTTI.

Puike HARING,
„ DEVENTER KOEK,
„ CAPUCIJNERS en GROENE ERWTEN, in vaatjes,
BLOED KORALEN. (269)

De inteekenaren op de LOTERIJ van DAMES HANDWERKEN worden beleefdelijk verzocht de genomene loten wel te willen voldoen, ten einde de trekking onverwijld zoude kunnen plaats hebben. (278)

SOERABAYA, den 4den Mei 1857.

BATAVIA. — Den 25 dezer is ter reede alhier aangekomen, Z. M. schroefcorvet *Prinses Amalia*, den 19 December ll. van Vlissingen vertrokken. Het état major van dien bodem is zamengesteld uit den kapt. luit. ter zee comm. W. H. A. Wesselink; luit. ter zee 1ste kl. J. H. Beelaerts, 1ste offic.; luits. ter zee 2de kl. J. K. L. Gey van Pittius, G. F. Servatius. jbr. R. Tindal, J. M. L. A. P. Wirix, W. M. Visser en H. Dijserinck; offic. van adm. 2de kl J. Boom; klerken J. F. J. van Son en W. C. Lenting; offic. van gez. 2de kl. J. P. Indenburg; offic. van gez. 3de kl. W. Littel. Bovenrol: offic. van gez. 2de kl. J. G. Arend en F. J. G. A. Smeets; offic. van gez. kl. 3de kl. Jhr. M. C F. J. de Rotte.

— Wij vernemen, dat met Z. M. Stoomschip *Amsterdam*, gisteren alhier van Padang ter reede aangekomen, de tijding is aangebragt, dat de stoomboot *Soerabaya*, van wier lang uitblijven wij in ons vorig nommer melding maakten, werkelijk den 3den dezer aldaar aangekomen en den 5den weder naar Batavia, via Benkoelen, teruggekeerd was. Sedert is van dat vaartuig niets meer vernomen, zoodat de ongerustheid over deszelfs lot door die tijding eer toe, dan afgenomen is.

— Naar men ons berigt, is de telegraaflijn tusschen Buitenzorg en Cheribon, met den aanleg waarvan men den 3 Maart was begonnen reeds den 14 April in gereedheid gekomen, en zijn op dien dag alhier de eerste telegrafische berigten van Cheribon ontvangen.

— Zr. Ms. transportschip *Merwede* zal den 1 Mei de terugreis naar Nederland aannemen. Het état-major, dat met dien bodem zal repatriëren, is zamengesteld uit den luitenant ter zee 1ste klasse R. C. Sloos, commandant, luit. t/z. 2de klasse D. L. Feldman, 1ste officier, luitenants *t/z* 2de klasse C. P. van der Star, G. M. Ruysch, Lehman de Lehnsfeld, J. C. H. van Beeloo en E. J. van der Sleyden, de officieren van gezondheid 2de kl. C. F. W. Jasi en 3de kl. J. Lamie; de officier van administratie 3de kl. B. A. Streler en den scheepsklerk J. Adams. Die bodem zal de Simonsbaai aandoen, om den commandant benevens de nog overige equipage en lading van het voor de dienst afgekeurde transportschip *Prins Willem Frederik Henderik* van daar af te halen en naar Nederland over te voeren.

(*Java Bode.*)

ALGEMEEN OVERZIGT.

— Wij lezen in de *N. Rott. Courant* (Mail-editie.)

Bij het afzenden van ons vorig nommer dachten wij in deze maand, aan onze lezers reeds de deliberatien van de tweede kamer, over het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië te zullen kunnen mededeelen. Deze hebben echter nog geen plaats gehad. De heer Thorbecke heeft in de zitting van den 17den Februarij ll. het voorstel gedaan: „om aan den minister van koloniën het verzoek te rigten tot mededeeling van stukken, betreffende de verordening omtrent de uitgifte van boekwerken in Nederlandsch Indie, in zoo verre daartegen bij de regering geen bezwaar bestaat," welk voorstel met algemeene stemmen is aangenomen, nadat een voorstel tot uitstel door den heer van Rappard gedaan, was verworpen. De minister heeft echter niets anders overgelegd dan een exemplaar van No. 74 en 75 van het Staatsblad van Neerl. Indië, tevens te kennen gevende, dat Z. Exc., om redenen van staatsbelang, verpligt is zich te moeten onthouden van de mededeeling van andere ter zake betrekkelijke bescheiden. Deze stukken zijn in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren Thorbecke, Mackay, Meeussen, de Brauw en Wintgens.

Het wets-ontwerp op het lager onderwijs is ingekomen en gelijk men verwacht heeft, bevat het omtrent het hoofdbeginsel niets anders, dan het reglement A der wet van 1806, namelijk de bepaling, dat het onderwijs moet strekken tot opleiding tot alle Christelijke en maatschppelijke deugden, waarbij tevens voor den onderwijzer het verbod is gevoegd, om iets te onderwijzen, dat den eerbied aan de godsdienstige begrippen van anderen verschuldigd, zoude kunnen kwetsen. Hiermede zullen ongetwijfeld de liberalen genoegen nemen. Bij het 21ste artikel, waarin dit is voorgesteld, is echter eene laatste alinea gevoegd, die luidt als volgt: „Waar de kinderen van het bezoeken der „openbare school, uithoofde van godsdienstige bezwaren „der ouders, worden teruggehouden, en deze bezwaren, „na een zorgvuldig onderzoek, niet kunnen worden uit den „weg geruimd, wordt, indien hieraan kan te gemoet ge„komen worden door het oprigten van eene bijzondere „school, des gevorderd hulp verleend door middel van eene „rijks-subsidie. Het verleenen van zoodanige subsidie ge„schiedt door de wet." Zeer waarschijnlijk wordt dit ver„worpen.

De heer van Hoëvell heeft in de zitting van den 2den Maart aan de kamer verlof gevraagd en bekomen om „ op een nader te bepalen dag den minister van kolonien te mogen interpelleren over de uitgifte van cultuur-contracten in Indië, met het doel om, na afloop der daarover te houden deliberatien en de te geven antwoorden door de regering, een bepaald voorstel aan de kamer te doen.

Sedert ons vorig berigt was de weersgesteldheid zoo fraai en zacht, dat men zich geen Sprokkelmaand herinnert, die daarmede kan vergeleken worden. Men was schier dagelijks geneigd te gelooven, dat deze anders ruwe wintermaand ons reeds kort na hare komst de lente had aangebragt. Te 's Greveldúin Capelle heeft men dan ook eene groote uitgestrekheid grond reeds met aardappelen bepoot, ten einde te beproeven dit jaar tweemaal te oogsten. Het zal echter de vraag zijn of dit zachte weder, de winterveldgewassen, die zoo gunstig van onder de sneeuw te voorschijn zijn gekomen, niet te zeer zal bevorderen en vatbaar maken, om later, als de nachtvorsten zich in de lente doen gevoelen, met de jonge groenten groot nadeel te lijden.

Intusschen is, begunstigd door deze weersgesteldheid, het ijs langzaam verdwenen, zonder eenige schade te hebben aangerigt. Bij de ongelukken echter, waartoe het ijs aanleiding heeft gegeven, moet nog gevoegd worden het verdrinken van drie knaapjes van 10 tot 14 jaren, zonen van den hoefsmid H. te Deventer, die zich nog op het ijs hadden gewaagd, toen het reeds te zwak was om hen te dragen.

De prijzen der levensmiddelen zijn niet noemenswaardig veranderd, zoodat de volkstoestand over het algemeen vrij voldoende is.

— Onze lezers herineren zich zeker, dat van hier een 90tal kinderen naar de Kaap de Goede Hoop geëmigreerd en derwaarts vertrokken zijn, met het schip *Zalt-Bommel*,

kapt. Juta. Wij hebben reeds gemeld, dat dit schip behouden aan de Kaap is gearriveerd, doch een deel der kinderen moest naar de Algoa-baai, om vervolgens naar Graaf Reinet gebragt te worden. Toen nu den 3den December het schip de Kaap weder zou verlaten, om gemelde kinderen op hunne bestemming te brengen, is het gestrand. Met genoegen hebben wij gepubliceerd, dat al de kinderen en hunne uitrustingen alsmede alle overige personen gered zijn.

— Naar men verneemt, maken zich zoowel in de stad Zierikzee en omtrekken weder een aantal huisgezinnen gereed om in het aanstaande voorjaar de reis naar Noord-Amerika te aanvaarden.

— Onder de plaatsen, waar men niet gemakkelijk slagen kon in het vinden van een equivalent voor den afgeschaften accijns op het gemaal, behoorde Gouda. Men meende daar, dat de ingezetenen wel vrijwillig zooveel geld zouden geven en eene belasting onnoodig was. Werkelijk werd er eene commissie benoemd, die, om vrijwilige bijdragen te bekomen, 875 inschrijvingsbiljetten rondzond bij gegoede burgers. Er kwamen er slechts 266 ingevuld terug en het gezamenlijk bedrag, waarvoor ingeschreven was, bedroeg ruim 6/m., terwijl men minstens 16/m., noodig had.

— Men verneemt, dat bij den gemeenteraad te Leiden een adres is ingekomen, waarop meer dan 400 fabriekanten, handelaars en winkeliers hebben geteekend, na door de kamer van koophandel en fabrieken daaromtrent te zijn ingelicht; zij verzoeken daarbij, dat op het genomen besluit tot invoering eener plaatselijke belasting op de boter worde teruggekomen, uithoofde van de nadeelige gevolgen, welke daaruit zullen ontstaan voor de aldaar sedert jaren gevestigden, uitgebreiden boterhandel, die door de verpligte inachtneming van nieuwe en omslagtige formaliteiten op den in-, uit- en doorvoer zoodanig staat belemmerd te worden, dat hij zich naar elders zal verplaatsen.

De berigten omtrent de maatschappij van weldadigheid luiden, wat haren materialen toestand betreft, eenigzins gunstiger dan vroeger. Het tegenwoordig bestuur schijnt juiste maatregelen te beproeven, om het crediet zooveel mogelijk te herstellen. De gezondheidstoestand echter laat er veel te wenschen over. Te Veenhuizen heerscht de typhus op eene vreeselijke wijze. Het gouvernement heeft bereids een officier van gezondheid belast om zoo mogelijk de oorzaken der epidemie op te sporen en een ander om in de behoefte aan geneeskundige hulp te voorzien. Een geacht geneesheer aldaar is insgelijks door die ziekte reeds weggerukt.

— De *Staats-Courant* behelst de openbare rekenschap van de ontvangst der liefdegaven, ontvangen ten gevolge der collecte tot leniging der rampen, veroorzaakt door den watersnood van 1855 en van de besteding dier liefdegaven. Daaruit blijkt dat is ontvangen: Zuivere ontvangst: collecten en giften, zonder bepaalde bestemming *f* 675,863.590 met bepaalde bestemming *f* 3,34505½, totaal *f* 679,108.95½. Van die gezamenlijke gelden, ad *f* 679,108.95½, is toegekend aan de noodlijdenden in Noord-Brabant: *f* 118,466.14½; Gelderland: *f* 434,670.47; Zuid-Holland: *f* 46,791.38½; Utrecht: *f* 79,280.95½.

— Den 16 Januarij overleed te Dusseldorp, de heer dr J. F. C. Gericke, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, sedert meer dan dertig jaren in dienst van het Nederl. bijbelgenootschap. Hij was nog geen zestig jaren oud. De studie van het Javaansch is zeer veel aan hem verpligt. Bij de oprigting van het Javaansch instituut te Soerakarta, stond Gericke aan het hoofd dier inrigting, en, onder de bekwame élèves aldaar gevormd, behoorde Cornets de Groot, wiens grammatica later door prof. T. Roorda is uitgegeven. De bijbelvertaling van Gericke in het Javaansch is een arbeid, welke den schrijver steeds zal doen rangschikken onder de hoog verdienstelijke arbeiders in eene taal, welke tot op Gericke, geen wetenschappelijke beoefenaar telde. Zijn naam blijft in eere.

— De gemeente Ameide heeft dezer dagen weder een allertreurigst voorbeeld van onmenschelijkheid geleverd.

Bij de aangifte voor de loting van dit jaar, bleef zekere Gerrit Maasland nalatig. De burgemeester zond daarop den veldwachter naar het huis zijner ouders, die zeiden dat hun zoon de knieën verbrand had en niet komen kon. Genoemde ambtenaar kwam weldra terug met den eisch, dat hij den patient zien moest, waarop hij het korte antwoord kreeg: „deze is niet te zien." Daarop stelde de burgemeester eene huiszoeking in en vond genoemden jongeling in een verschrikkelijken en deernisswaardigen toestand. De ongelukkige, die aan vallende ziekte leed, was door zijne ontmenschte ouders, sedert 6 maanden opgesloten in eene soort van kot met steenen vloer, zonder bedekking en genoegzaam zonder eenig kleedingstuk; daar heeft hij den ganschen winter al de ijselijkheden van het weder en de wreedste mishandelingen moeten verduren, bij gebrek aan het noodigste voedsel en zijn hem onder anderen de voeten bevroren, waarvan reeds vier teenen zijn afgevallen en welligt de overige moeten geamputeerd worden.

Onmiddellijk heeft de arrondissements-regtbank alhier een geregtelijk geneeskundig onderzoek op de plaats zelve ingesteld.

De jongeling wordt door de liefderijke zorg van het plaatselijk bestuur behoorlijk verpleegd, doch vreest men voor zijn leven.

— Men meldt uit Nijmegen. Men zal zich herinneren, dat op den 14den Julij ll. een meisje uit Overasselt het ongeluk had van getroffen en zwaar aan het hoofd gewond te worden door een steen, van de stads-waag afgevallen. Dit meisje is toen in het Prot. ziekenhuis verpleegd geworden en hoe weinig men dit verwachtte, genoezaam hersteld naar hare woonplaats teruggekeerd. Nu heeft haar vader Jacobus Wientjes, namens zijne minderjarige dochter, dezer dagen den heer burgemeester dezer gemeente bij deurwaarders-acte doen sommeren: tot eene vergoeding van *f* 57,25 wegens verplegingskosten van zijne dochter in het ziekenhuis der Prot. gemeente alhier, en *f* 1000 wegens pijn en smart en verdere ligchamelijke ongesteldheid, aan haar veroorzaakt door het ongeluk op 14 Julij aan haar overkomen bij het nederstorten van een stuk van het gemeentegebouw, de boterwaag, veroorzaakt door het verzuim in het opvolgen van voorzorgsmaatregelen en den bouwvalligen toestand van het gebouw. De raad heeft den burgemeester gemagtigd, om onder goedkeuring van Gedep. Staten in deze zaak als verweerder op te treden

— Dezer dagen viel te Maastricht eene vrouw op straat dood neder, verschrikt door de terugkomst van haar man, die haar sedert 28 jaar had verlaten en wien zij sedert lang dood waande.

— Na eene afwezigheid van 16 jaren, is voor eenige dagen te Wildervank teruggekomen A. A. Klein, varensgezel, van wien men in de laatste 9 jaren in het geheel geen berigt van leven of verblijf had ontvangen; zoodat hij dus reeds als overleden werd beschouwd.

— De parlementaire debatten in Engeland zijn begonnen, de beide wetgevende kamers zijn den 3den Februarij geopend. Ontrent de bij die gelegenheid uitgesprokene troonrede kunnen wij zeer kort zijn. De opmerkelijkste phrases welke daarin voorkomen, zijn die nopens de Napelsche en Neufchatelsche kwestien, alsmede die nopens Perzie en China. De uitdrukkingen over beide eerstgemelde komen overeen met die, welke door keizer Napoleon in zijne troonrede (waarover nader) bij de opening der kamers gebezigd zijn. Van Perzie wordt gezegd, dat zijne regering, met verachting van de herhaalde waarschuwingen en met schending der verbindtenissen, Herat belegerd en ingenomen heeft, ten gevolge waarvan eene expeditie van Bombay zich naar den Perzischen zeeboezem heeft begeven en bezit genomen heeft van Karrack en Bushire, ten einde den schach te nopen aan Engelands billijke eischen te voldoen. Van China wordt nagenoeg dezelfde melding gemaakt. De autoriteiten te Canton, zoo heet het in de troonrede, hebben zich schuldig gemaakt aan gewelddadigheden en de Britsche vlag beleedigd; zij hebben de tractaten geschonden en halstarrig geweigerd de noodige voldoening te geven. De weigering daarvan had een beroep op de wapenen door de Engelsche strijdmagt ten gevolge. Die strijdmagt is echter tot dus verre met eene buitengewone gematigdheid te werk gegaan. Ten slotte wordt gezegd dat het nut der vernieuwing van de privilegien der Engelsche bank aan de overwegingen des parlements wordt aanbevolen.

Zooals men ziet wordt in de troonrede niets verkondigd, wat de gespannen verwachting bevredigt, waarmede immer een staatsstuk van dien aard wordt te gemoet gezien. Des te meer echter hebben gedurende het korte tijdsbestek der tegenwoordige zitting de parlementaire debatten de algemeene verwachting gespannen gehouden. Wij zullen, alvorens daartoe over te gaan, een vlugtigen blik werpen op het budget, dat thans vroeger dan gewoonlijk ingediend is, zonder twijfel met het doel om de oppositie te breken, door het land met de voorgenomen bezuinigingen vroegtijdig bekend te maken.

De uitgaven zijn geraamd op ruim £ 65,000,000 de inkomsten op ruim £ 66,000,000. De budgetten van oorlog en marine hebben eene vermindering ondergaan van zeventien millioen, vergeleken bij het vorige jaar. Het budget voor het leger bedraagt evenwel nog omstreeks drie millioen meer dan in het laatste jaar vóór den oorlog met Rusland, welke verhooging moet worden toegeschreven eendeels aan eene vermeerdering van het leger, en anderdeels aan den hoogen prijs der levensmiddelen en aan de verbindtenissen, die alsnog op het departement van oorlog rusten, ten gevolge van gesloten contracten. De vermindering der belastingen is in het geheel op circa twaalf millioen voorgesteld, waarvan de theeregten gereduceerd worden van 1 sh. 9 d. op 1 sh. 7 d., om van jaar tot jaar eene verdere vermindering van 2 d. te ondergaan, tot dat ze op 1 sh. 3 d. gebragt, op 1 sh. zullen verlaagd worden. De regten op verschillende soorten van suiker zullen verminderd worden van 20 sh. tot 18 sh., 4 d., van 13 sh 9 d. tot 12 sh. 8 d. en van 15 sh. tot 13 sh. 10 d., om verder almede eene kleine trapsgewijze verlaging te ondergaan. De vermindering op de koffij wordt op £ 135,000, die op de bieren op £ 2,000,000 geraamd, enz. De belangrijkste wijziging, die de belastingen ondergaan, is echter gelegen in de vermindering der incometax ten bedrage van 9 d. per pond sterling inkomen, zijnde juist de verhooging welke ingevoerd werd, om in de oorlogskosten te voorzien, zoodat die belasing teruggebragt wordt op 7 d. Men heeft veel grond om te gelooven, dat de regering geenszins het voornemen heeft gehad dit middel met zooveel te verminderen, doch dat zij alleen daartoe is overgegaan om aan den wensch der bevolking te gemoet te komen, welke zich in de laatste dagen zeer sterk tegen die, alleen voor oorlogsdoeleinde ingevoerde verhooging had verklaard, waarvan de talrijke meetings de duidelijkste bewijzen hebben gegeven. Het antwoord, door den kanselier der schatkist kort vóór de opening van het Parlement, aan onderscheidene deputatien gegeven, welke op de afschaffing der 9 d. verhooging hebben aangedrongen, was althans zoodanig, dat men haar geenszins nog op dit budget kon verwachten.

De oppositie had voornamelijk twee aangelegenheden gekozen, om het ministerie te bestrijden: het budget en de vijandelijkheden tegen China. Alvorens echter den strijd op dit terrein voor goed te beginnen, is de heer Disraeli, het hoofd der meer liberale Tories, onverwachts in het Lagerhuis met de onthulling van een geheim voor den dag gekomen, waarmede hij gerekend had een grooten slag te slaan en een zedelijken knak aan lord Palmerston toe te brengen. Hij was namelijk heimelijk onderrigt geworden, dat korten tijd nadat het alliantie tractaat van 2 December tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk gesloten was, een afzonderlijk geheim tractaat tusschen beide laatsgemelde mogendheden, op aanraden van Engeland, was tot stand gekomen, waarbij aan Oostenrijk zijne Italiaansche bezittingen gewaarborgd werden, ingeval het een werkdadig aandeel mogt nemen aan den oorlog tegen Rusland. Dienaangaande nu verlangde Disraeli opehelderingen te vernemen, waarbij hij echter niet vergat de staatkunde der regering op eene hevige wijze te gispen, niet om de strekking van dit tractaat, dat, gelijk men van de Tories verwachten kan, wel in hunnen geest is, maar om de dubbelzinnige rol, welke de Engelsche regering ten deze heeft gespeeld. Aan den eenen kant toch dus liet zich de leider der oppositie onder anderen uit, had zij bij de Italiaansche bevolking de hoop opgewekt op het genot van meerdere vrijheid, en aan den anderen kant had zij aan die hoop den bodem helpen inslaan door het sluiten van een tractaat tusschen Frankrijk en Oostenrijk te bevorderen, ter handhaving van het status quo in Italie, welks liberale bevolking de Oostenrijksche heerschappij als hare ergste vijandin beschouwt. En in het bijzonder was door deze handelwijze de Sardinische regering misleid geworden, wier alliantie men gezocht en verworven, en aan wie men het uitzigt op belooningen geopend had, in lijnregte tegenspraak met den geest van het tractaat, belooningen die niet verwezenlijkt konden worden. In 't kort, die staatkunde was bedriegelijk en derhalve Engeland geheel en al onwaardig.

Lord Palmerston, een man alles behalve voor een weinigje vervaard, antwoordde op eene wijze, die Disraeli hoogstwaarschijnlijk nog meer genoegen deed, dan Palmerston's staatkundige vrienden, daar ze eerstgemelde den weg baande, om zijne zegepraal in het oog der zijnen nog grooter te maken. Hij antwoordde namelijk, dat de redenaar een roman had gemaakt en deed daarbij hulde aan zijne verbeeldingskracht, als vroegere romanschrijver aan den dag gelegd. Dit was zeker het meest ironieke antwoord op de beschuldiging indien namelijk Disraeli's bewering onjuist was; maar daarentegen zou het wapen, door lord Palmerston gebezigd, ook tegen hem zelve gekeerd zijn geworden, indien Disraeli's bewering op waarheid rustte. Lord Palmerston voegde er nog bij, dat, indien er in der tijd sprake geweest ware van een zoodanig tractaat en de Engelsche regering geraadpleegd zou zijn geworden, zij het ontraden zou hebben. Hiermede was het eerste incident afgeloopen. In eene volgende zitting trad de heer Disraeli op nieuw in het strijdperk, en wel beter gewapend dan de eerste maal, want hij noemde den dag (22 December 1854) waarop het tractaat was gesloten, en hoopte nu aangetoond te hebben, met zijne eerste bewering geen roman gemaakt te hebben. Lord Palmerston's verklaring verschilde alsnu veel van de eerste, daar hij zeide, dat op dit tijdstip wel onderhandelingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk gevoerd zijn over het sluiten van zulk een tractaat, hetgeen geen bevreemding kan wekken, daar Oostenrijk waarborgen erlangde voor het geval dat het, deel nemende aan den oorlog tegen Rusland, zijne troepen uit Italie mogt terugtrekken, dat Frankrijk daarin toegestemd had en de overeenkomst dientengevolge reeds werd opgesteld; maar dat het tot de teekening niet was gekomen, om de eenvoudige reden, dat de voorwaarde er van, Oostenrijks deelneming aan den oorlog, niet in vervulling is gekomen. Tot zoover het tweede incident. In eene derde zitting verklaarde lord Palmerston, dat hij informatien had ingewonnen en ten gevolge daarvan bekend was geworden met het wezenlijk bestaan van die overeenkomst, die echter bloot een militair karakter had en geenszins een staatkundig tractaat was, gelijk de heer Disraeli had beweerd. Overigens is de overeenkomst nimmer tot uitvoering gekomen, en is zij ook niet gesloten met voorkennis der Engelsche regering, en dus veel minder op haar aanraden, zoo als haar ten laste is gelegd. Hij hield dus vol dat men van Disraeli's ligtgeloovigheid een groot misbruik had gemaakt.

Deze laatste bewering was blijkbaar bestemd om het gebrek aan innerlijke bewijskracht aan te vullen door dien toon en die woordenpraal, welke geschikt zijn op de massa te werken, maar de meer verlichten niet kunnen verblinden. De distinctie, door lord Palmerston gemaakt, bestaat toch nergens anders in dan in de benaming van overeenkomst in plaats van tractaat, eene armzalige woordenzifterij, die tot het wezen der zaak niets afdoet. Ondertusschen is het nog immer een raadsel, of de Engelsche regering in der tijd van het sluiten dier overeenkomst onkundig is gebleven, gelijk de eerste minister beweerd heeft; van een staatsman als lord Palmerston kan men dit moeijelijk aannemen, vooral als men let op de omstandigheid, nu bijna reeds vergeten, dat de Fransche *Moniteur* in der tijd een artikel bevatte, dat klaarblijkelijk op zulk eene overeenkomst zinspeelde, een artikel dat aan de Engelsche regering niet kon ontsnapt zijn, om niet te spreken van de zending om dien tijd des Oostenrijkschen generaals Crenneville, naar Parijs, eene zending, welke zoo zeer besproken is geworden en tot zooveel geruchten heeft aanleiding gegeven.

Daar de heer Disraeli geene motie omtrent deze aangelegenheid had gedaan, kon het ministerie daarbij noch eene zegepraal noch eene nederlaag bij de stemming bekomen; doch het valt niet te ontkennen, dat door deze discussien Palmerston's reputatie omtrent zijne grootheid of eerlijkheid als staatsman geenszins gewonnen heeft. — Van de drie andere gelegenheden, die voor het ministerie een dreigend aanzien hadden en waarbij het op eene stemming is aangekomen, heeft het echter van twee in de afgeloopene maand eene meerderheid verworven: de moties namelijk van den heer Disraeli, tot afkeuring van het ingediende budget, en van lord Derby, den leider der Tories in het Hoogerhuis, tot afkeuring van de handelwijze in de Chinesche aangelegenheden gevolgd, terwijl een voorstel van den heer Cobden in de vorige maand wel in behandeling gekomen, doch niet ten einde gebragt is, een voorstel, dat wel in andere bewoordingen vervat is dan de motie van lord Derby, maar toch dezelfde strekking heeft, namelijk een vijandig votum van het Huis jegens het ministerie ten opzigte der Chinesche aangelegenheden. Het geeft te kennen dat „het Huis, de vraag in het midden latende, in hoeverre de Chinesche regering aan Engeland reden gegeven heeft om zich te beklagen over de schending van het tractaat van 1842, van oordeel is dat de overgelegde documenten geen voldoenden grond opleveren voor de gewelddadige maatregelen, naar aanleiding van het gebeurde met de *Arrow* tegen Canton ondernomen. Overigens zal het Huis eene commissie uit

zijn midden benoemen, ten einde een onderzoek in te stellen naar den tegenwoordigen staat der handelsbetrekkingen tusschen beide rijken. De eerste motie (van Disraeli omtrent het budget) had bepaaldelijk ten doel om de verhouding tusschen de uitgaven en inkomsten zoodanig aan te nemen, dat de afschaffing der geheele income-tax in 1860 verzekerd wordt, welke verhouding op het budget niet voldoende aanwezig is. Dit voorstel was allezins geschikt om eene meerderheid te verwerven, daar de income-tax steeds a's eene belasting van tijdelijken aard beschouwd is, die alleen dienen moest om in buitengewone omstandigheden te voorzien. Als zoodanig werd hare heffing dan ook nog in 1853 door het Parlement toegestaan, en de bevolking begreep het ook aldus. Er was te meer kans voor de aanneming van het voorstel, daar eene coalitie tusschen de Tories en de Peelisten tot stand was gekomen; en zeer zeker zou de vijandige motie aangenomen zijn geworden, indien niet een zeker aantal leden der beide partijen, tegelijk met lord John Russell en zijn aanhang, zich aan de zijde der regering geschaard hadden, ten gevolge waarvan de motie verworpen werd met 286 tegen 206 stemmen.

De kanselier der schatkist bestreed de motie voornamelijk op grond, dat het eene onmogelijkheid was de financieele behoeften verder dan voor het naaste dienstjaar te regelen; dat er dus geen berekeningen op dien lossen grond konden gemaakt worden, en dat overigens, zijns inziens, de geheele afschaffing der income-tax in 1860 door het tegenwoordige budget niet onmogelijk gemaakt wordt.

Wanneer men let op de leden, die voor en tegen de regering gestemd hebben, dan ontwaart men eene vreemdsoortige mengeling. In de eerste plaats is de coalitie tusschen de Peelisten en de Tories reeds een verschijnsel, die men van beide, bij strikte vasthouding aan hunne beginselen, niet kan verwachten. De heeren Ricardo, Laing, sir J. Paxton en andere mannen van de liberale partij, die gewoon zijn aan de regering hunne ondersteuning te schenken, hebben met de radicale leden Miall, Roebuck enz., zich bij de oppositie gevoegd, tegelijk met Cobden, een der hoofden van de partij des vredes, en *freetrader* tevens. Een dertigtal leden der Torie partij, die hunnen vroegeren leider Disraeli niet wilden volgen op den liberalen weg, dien hij thans ingeslagen had, schaarden zich daarentegen aan de zijde der regering, om niet te spreken van lord John Russell, die wel is waar voor het ministerie stemde, maar in den geest van Disraeli gesproken heeft. De meerderheid dus, die het kabinet verworven heeft, kan geenszins als de thermometer van den stand der partijen worden aangemerkt; zij heeft ten deze geheel van toevallige oorzaken afgehangen.

Wat nu de meerderheid van het kabinet in het Hoogerhuis bij de vijandige motie van lord Derby betreft, deze, slechts 36 stemmen tellende, was niet zoodanig als voor een ministerie in Engeland wenschelijk is. Aan de zijde der Tories zag men bovendien ook hier een gedeelte van de liberale partij zich scharen, ten einde de regering gezamenlijk te bestrijden, een gedeelte van dezelfde partij, welke het ministerie gerekend wordt te vertegenwoordigen en wier steun het wel eens bij sommige aangelegenheden, maar geenszins op den duur kan ontberen; en wie weet of bij de stemming over het voorstel van den heer Cobden, niettegenstaande de pogingen van lord Palmerston om eene voldoende meerderheid te verwerven, de gecombineerde vijandelijke elementen niet reeds de voorlang verwachte overwinning zullen behalen (1). De oppositie toch is voornamelijk tegen het hoofd des kabinets, lord Palmerston, gemunt. Hij vooral is de man, die het ministerie in dat opzigt veel nadeel berokkent, daar hij zich dikwijls voor te gewelddadige en te voortvarende maatregelen verklaard heeft, waar gematigheid en bedaard overleg behoorden aangewend te worden. In den oorlog tegen Rusland werd een man van zijne energie als eerste minister noodzakelijk geacht; als zoodanig is hij toen ook van secretaris van staat voor binnenlandsche zaken tot zijne tegenwoordige positie opgeklommen; maar nu de vrede hersteld is, wordt, naar veler gevoelen, in zijne plaats ook weer een man van vredelievender beginselen, vereischt.

Het kan overigens hier de plaats niet zijn om uitvoerig uiteen te zetten, wat in de beide Huizen van het parlement tegen de vijandelijkheden in China is aangevoerd. De hoofdbezwaren kwamen op de volgende punten neder: dat de *Arrow* niet geregtigd was de Engelsche vlag te voeren; het was een Chineesch vaartuig, bemand door Chinezen en door Chinezen gebouwd; de termijn voor het Hong-Kongsche register was reeds verstreken, en er kon dus geen sprake zijn van eene beleediging der Engelsche vlag aangedaan. Afgezien echter van dit alles, kon het bombardement van Canton niet door zulk een vergrijp gewettigd worden, terwijl in elk geval de admiraal Seymour daartoe vooraf volmagt of bevel van de regering had moeten ontvangen. Men zag in het gebeurde met de *Arrow* veeleer een voorwendsel tot het bezigen van gewelddadige middelen, ten einde toegang te verkrijgen tot Canton, waarop men, ja welligt, regtens aanspraak had, maar welke aanspraak men sedert 1849 had laten rusten. Tegenover die hevige maatregelen wees men op het voorbeeld van Frankrijk en Noord Amerika, wier gematigdheid zoo gunstig afstak bij Engeland's wapengeweld.

Wat door de regering hierop geantwoord werd, behoeft niet gezegd te worden. Zij wederlegde, of liever trachtte de bezwaren te wederleggen, wees onder anderen op de reeds meermalen door de Chinezen bewerkstelligde ontduiking of schending der tractaten, waaraan een einde moet gemaakt worden, en nam overigens de verantwoordelijkheid der gepleegde vijandelijkheden geheel op zich.

(1) De uitslag der stemming over dit voorstel is thans bekend. Na zeer langlurige beraadslagingen heeft het ministerie eene nederlaag geleden, daar het aangenomen is met 263 stemmen tegen 247. De regering heeft ten gevolge daarvan, blijkens hare mededeeling in de beide Huizen, besloten het Parlement te ontbinden, zullende het nieuwe Parlement tegens het einde der maand Mei bijeenkomen.

De discussien over het geschil met Perzie zouden hoogstwaarschijnlijk ook tot hevige aanvallen geleid hebben, ware het niet dat de overlegging der documenten door de regering geweigerd werd, op grond dat dit hinderlijk zou zijn voor de onderhandelingen, die te Parijs gevoerd werden tusschen Ferruck Khan en lord Cowley. De onderhandelingen hebben inmiddels tot een gunstig resultaat geleid, zoodat het tractaat den 5den dezer te Parijs onderteekend is. De stipulatien komen op het volgende neder: teruggave van Herat en Bushire en de onafhankelijkheid van Herat onder het bestuur van een inlandsch opperhoofd. Beide natien, de Engelsche en de Perzische, zullen elkander behandelen op den voet der meest begunstigde natie, waardoor Engeland het regt verkrijgt om consuls in Perzie te hebben. Daarentegen zal Engeland zich voortaan van alle inmenging in de binnenlandsche aangelegenheden van Perzie onthouden. De heer Murray zal naar zijn post te Teheran terugkeeren en daar met al de aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen worden.

Het gewigtigste nieuws uit Frankrijk is de opening der beide wetgevende kamers door den keizer op 16 Februarij, met welke zitting het mandaat der leden van het wetgevend ligchaam ten einde is. Het kan ons doel niet zijn de troonrede hier in haar geheel te ontleden. Wij deelen die later woordelijk mede en zullen ons thans alleen tot eenige der voornaamste zinsneden bepalen.

Al dadelijk trekt het de aandacht, dat de keizer met geen enkel woord woord spreekt van de *entente cordiale* tusschen Frankrijk en Engeland. Dit, zeggen wij, trekt de aandacht, maar kan geen bevreemding wekken, als men in aanmerking neemt dat de omstreeks 14 dagen vroeger uit naam van koningin Victoria uitgesprokene troonrede, bij de opening van het Parlement, daaromtrent ook een volslagen stilzwijgen in acht neemt. Men kan dus veilig aannemen, dat die *entente cordiale*, die in den oorlog tegen Rusland zooveel heeft tot stand gebragt, dien oorlog niet lang overleefd heeft, zonder nu daaraan die beteekenis te hechten, dat de vriendschapsbanden tusschen beide regeringen, in staatkundigen zin, losgemaakt zijn. En inderdaad behoeven wij thans slechts een blik op de buitenlandsche staatkunde van beider regeringen te werpen, om zich overtuigd te houden, dat de elementen voor eene *entente cordiale* opgehouden hebben te bestaan. Het verschil van inzigt omtrent de vereeniging der Vorstendommen — dat den *Moniteur* heeft aanleiding gegeven, om tot betoog harer wenschelijkheid, met een speciaal artikel voor den dag te komen, hetwelk zelfs lord Clarendon in het Parlement heeft verklaard met verwondering gelezen te hebben — de blijkbare verdeeldheid omtrent de Napelsche kwestie, waarin Engeland sedert lang op eene meer doortastende wijze wenschte te werk te gaan, en vooral de sympathie van keizer Napoleon voor Rusland sedert het herstel des vredes, waaraan laatstgenoemde mogendheid, ten spijt van Engeland, zonder eenigen twijfel de voordeelige schikking omtrent de kwestie van Belgrad te danken had — dit alles zijn zooveel hinderpalen voor de *entente cordiale*, welke door een gemeenschappelijk belang in het leven geroepen, zich een tijd lang heeft weten staande te houden, maar overigens, bij den invloed dier twee mogendheden naar buiten, op te veel tegenstrijdigheden van stelsel en inzigten stuit, om nu en dan niet eenigen schok te ondervinden. De toekomst zal verder leeren of het belang de banden tusschen Engeland en Frankrijk weer nauwer zal toehalen dan wel doen verslappen.

De bezetting van Griekenland door eene Fransche en Engelsche krijgsmagt, zal weldra ophouden. De troonrede kondigt aan, dat een langer verblijf thans noodeloos is, nu de vrede met Rusland hersteld is. Men zal zich herinneren, dat die bezetting bij het uitbarsten van den oorlog noodzakelijk werd geacht, ten einde Turkije op zijne grenzen door Griekenland niet verontrust mogt worden, waarvoor veel grond bestond.

Daarna volgen verscheidene phrases, waarin gesproken wordt van den gang der beschaving, van hare overwinningen, die nimmer zonder opofferingen en slagtoffers behaald worden, van de snelle middelen van gemeenschap, die voor den handel nieuwe wegen openen en belangen verplaatsen, van de zoo nuttige stoommachines, die 's menschen arbeid vermenigvuldigen, enz., waarvan geene enkele phrase regt helder is. Ontegenzeggelijk bevatten die woorden zinspelingen op Frankrijks handelswetgeving; maar ze zijn zoo duister, dat, terwijl sommige daarin een voorbode willen zien van een liberaler handelstarief (of liever van een ontwerp in dien zin), zien anderen daarin integendeel eene geruststelling aan de fabriekanten en industrieelen die hun eenig heil van een protectionnistisch stelsel verwachten. Wel is waar is daarmede kwalijk te rijmen de iets later volgende zinsnede, waarin gezegd wordt dat het de pligt is van alle goede burgers om gezonde begrippen van staathuishoudkunde te helpen verspreiden; maar dit kan zeer goed een van die spraakwendingen des keizers zijn, om zijne gedachten juist door woorden te verbergen, in welke kunst hij, dit valt niet te ontkennen, een meester is. Daarbij dient men vooral het artikel des *Moniteurs* niet te vergeten, dat in de maand October jl. het licht zag, en waarin, ter geruststelling der protectionnisten, die reeds den alarmkreet aangeheven hadden over het bekend ontwerp betreffende de tariefswijziging, gezegd werd dat de regering niet eer dan in 1861 tot eene opheffing van de verbodsbepalingen zou overgaan. De regering achtte dien maatregel alstoen noodzakelijk, nadat de departementale raden, even als de commissie uit het wetgevend ligchaam vóór haar, min of meer hun afkeurend oordeel over het waarlijk alles behalve vrijzinnig of diep ingrijpend voorstel hadden te kennen gegeven.

Het land vaart wel, wordt in de troonrede gezegd; de opbrengst der belastingen, dit onfeilbaar kenteeken van den staat van het openbare vermogen, is sedert het vorige jaar met 50 millioen, en sedert het herstel des keizerrijks met 210 millioen vermeerderd, ongerekend het bedrag der nieuw uitgeschreven belastingen. Voorwaar, dit zijn sprekende cijfers. Als een sterk contrast steekt echter bij die gunstige schildering af de daarop volgende verklaring, dat een gedeelte des volks veel te lijden heeft. Men moet dus tot de conclusie komen, dat het ééne gedeelte der bevolking welvaart, ten koste van het andere, waarvan ongetwijfeld de sleutel juist het protectionnistische stelsel, in Frankrijk zoo zeer geliefd, moet gezocht worden. Er is ook nog eene andere niet minder ernstige malaise in het land, en de schuld daarvan stelt de keizer op rekening van die verontrustende geruchten, die bij elke crisis door de onkunde of kwaadwilligheid verspreid worden. Men is er zelfs in geslaagd de nationale nijverheid te verontrusten, even als of de regering iets anders zou kunnen beoogen, dan 's lands ontwikkeling en voorspoed. Ons dunkt dat deze zinsnede meer zegt ter geruststelling van de protectionnisten, dan het voorgaande ter opbeuring van hen, die zoo gaarne Frankrijk een liberalen weg op het gebied van handelswetgeving zouden zien inslaan.

Van de overstrooming sprekende, door welke Frankrijk het vorige jaar geteisterd is, zegt de keizer dat hij reden heeft om te hopen, dat door de middelen der wetenschap een dam tegen de natuur opgeworpen zal worden. Hij beschouwt het als eene zaak van eer, dat de rivieren in Frankrijk, even als de omwenteling, in hare bedding terugkeeren. Dat hem beide gelukken mogen, mag men hopen, en dat hij bereids veel gedaan heeft om den revolutiegeest te breidelen, daaraan kan geen enkel oogenblik worden getwijfeld. Iets anders is het, wanneer er sprake is van de door hem gebezigde middelen; deze kunnen onmogelijk door hen die prijs stellen op echt constitutionneele beginselen en op de daarmede gepaard gaande eerbiediging der persoonlijke vrijheid goedgekeurd worden. Dat dooden van alle constitutionalisme strekt zich zelfs in Frankrijk tot de wetgevende kamers uit, die men het wel heeft willen laten behouden; hare leden, behoudens eenige uiterst geringe uitzonderingen, zijn, dank zij het regeringstelsel, de meest gehoorzame dienaren der regering. De keizer noemt dit: het verlangen der vroeger hartstogtelijke parlementaire worstelingen, die de betreurenswaardigste vijanden der vrijheid zijn, door eene kalme en bezadigde discussie. Niemand voorzeker kan een erger vijand zijn dan wij van die hartstogtelijkheid op de parlementaire zetels, welke met het wezen der zaak niets gemeens heeft, welke niet strekt om in en voor te lichten, maar de menigte op het dwaalspoor te brengen, zoo als zij dan ook in den regel ten doel heeft op de massa te werken; maar het misbruik, dat sommigen van de parlementaire vrijheid hebben gemaakt, mogt niet strekken om die voor allen te dooden. Bovendien doet zich thans hier nog eene geheel andere vraag voor, namelijk deze: Is, wanneer de keizer tot verheffing en bevestiging zijner dynastie, den coup d'état van 2 December en de strenge maatregelen die daarop gevolgd zijn, noodig heeft geacht, dan nu niet reeds voorlang het tijdstip aangebroken, waarop Frankrijk op nieuw in het genot van vele dier regten, zonder gevaar voor de Napoleontische dynastie, kan gesteld worden, waarop het aanspraak heeft? Het antwoord daarop kan, in ons oog, niet anders dan bevestigend zijn.

In het geheel maakt de troonrede den indruk, alsof hij opgesteld is om op de bevolking te werken. Van daar dat onbestemde, dat tegenstrijdige, hetwelk in sommige phrases opgesloten ligt. Zonder rond voor zijn gevoelen nopens de wenschelijkheid eener tariefsherziening voor den dag te komen (de keizer toch wenscht die, blijkens het ten vorigen jare door zijne regering ingediende, doch sedert weer ingetrokken wetsvoorstel), verschuilt hij zich achter raadselachtige woorden, en laat bij zijne geruststelling aan de nationale nijverheid volgen door de mededeeling, dat het de pligt van alle goede burgers is, om de gezonde begrippen der staathuishoudkunde te helpen verspreiden, zoodat het een geneutraliseerd wordt door het ander; aangenomen dat dit laatste op de tariefskwestie slaat, want het kan even goed eene zinspeling zijn op het zoo zeer besproken plan van de vermindering van het kapitaal der bank en een aantal andere aangelegenheden op staathuishoudkundig gebied. Ook de phrase nopens het lijden van een gedeelte der bevolking, schijnt gebezigd te zijn om effect te maken bij de behoeftige klasse, wier sympathie een vorst in Frankrijk nog minder dan elders kan ontberen.

Ten slotte zij nog gezegd, dat het reeds lang voorbereide ontwerp van een nieuw militair wetboek in deze zitting ingediend zal worden. Het is bestemd om voor goed een einde te maken aan den chaos van het overgroot aantal afzonderlijke wetten, sedert 1790 verspreid.

Een gedeelte van de door de Engelsche regering met Napels gewisselde documenten is aan het Parlement overgelegd. Men ziet daaruit, dat de nota door eerstgemelde in den beginne ingezonden, niet gelijkluidend is aan die, welke van de Fransche regering is uitgegaan. Verder ziet men, dat de Engelsche gezant te Napels zijne regering op de hoogte heeft gehouden van alles, wat met de kwestie in verband stond; daar hij er ook rapporten heeft bijgevoegd nopens de criminele vonnissen, alsmede eene memorie, door de vrienden van staatkundige gevangenen nopens het lijden der laatsten bij hem ingediend. De kwestie staat overigens nog op dezelfde hoogte; hoewel de Pruissische gezant, naar men zegt, werkzaam zou zijn tot eene bemiddeling van het geschil, waaraan de Fransche regering geen ongunstig oor moet leenen; een bewijs te meer van de gegrondheid van hetgeen wij reeds vroeger, bij gelegendheid van het zenden van Engelsche en Fransche oorlogschepen naar de Napelsche kust, gezegd hebben, namelijk dat beide mogendheden het nopens die zaak niet eens zijn, en dat de halve maatregel door haar ten deze genomen een maatregel waarvan het vruchtelooze thans reeds aan het licht is gekomen, niets anders is dan het uitvloeisel eener transactie.

Wij zeggen, dat de kwestie nog op dezelfde hoogte is. Dit zou misschien niet het geval zijn, wanneer de maatregel door koning Ferdinand genomen nopens de vrijwillige deportatie der staatkundige gevangenen naar de Ar-

gentijnsche republiek aan zijn doel beantwoord had, als wanneer de weg tot schikking welligt gebaand zou zijn geworden. Dit heeft evenwel niet plaats. Met uitzondering van eenigen, een vijf of zestal, hebben allen op het voorbeeld van den voornaamsten hunner, den baron Poerio, geweigerd naar de nieuwe kolonie te vertrekken en aan de opsluiting in hun vaderland de voorkeur gegeven. In dien stand van zaken zou het aan de Napelsche regering zeer gemakkelijk zijn, hen eene gedwongen deportatie te doen ondergaan, ware het niet dat de Argentijnsche confederatie tot voorwaarde gesteld had geen andere dan vrijwillige bannelingen op haar gebied te zullen dulden, aangezien zij haar oord geenszins tot eene gedwongen verblijf- en dus tot eene strafplaats wil leenen.

De kwestie van Neufchatel is nog niet definitief geregeld, doch de voorloopige onderhandelingen worden nog immer te Parijs voortgezet, waar men nu met zekerheid weet, dat ook de conferentie der mogendheden over deze aangelegenheid gehouden zal worden. Het mag inderdaad eenige bevreemding wekken, dat de voorloopige onderhandelingen zoo lang duren; de kwestie loopt toch niet over zooveel punten of is zoo omvangrijk, dat ze van zelve die langdurige beraadslaging vereischt. Sommigen gelooven het raadsel te kunnen oplossen door de onpasselijkheid des Pruissischen gezants, waardoor hij genoopt zou zijn geworden de onderhandelingen voor eenigen tijd af te breken; anderen echter beweren, dat Pruissen zich thans minder handelbaar betoont dan men, na de vrijlating der royalistische gevangenen verwacht had, en onder andere blijft aandringen op de voorwaarde, dat de Pruissische vlag van het kasteel te Neufchatel blijft wapperen, waaraan Zwitserland ongenegen is zich te onderwerpen. Wij zullen spoedig in staat gesteld worden, om te vernemen wat er van een en ander is (1).

In Spanje zijn de verkiezingen tot vernieuwing van de gemeenteraden over het algemeen in den zin der regering uitgevallen. Deze uitslag is niet alleen een gunstig voorteeken voor haar bij de aanstaande verkiezingen voor de Cortes, maar hij is ook daarom van gewigt, omdat de gemeenteraden in Spanje een geheel anderen werkkring hebben dan elders, en bij de tallooze onlusten in het land zich niet zelden als een aan de regering vijandig korps gedragen hebben, hetgeen natuurlijk niet nalaten kon een beslissenden invloed op de stemming der bevolking in vele plaatsen uit te oefenen. Ondertusschen moet hier en daar het werk der verkiezing niet op wettige wijze tot stand gebragt zijn; een aantal personen zijn namelijk tot het stemregt toegelaten, hetwelk daartoe niet bevoegd was, terwijl van den anderen kant aan een aantal anderen, die dit radicaal wel bezaten, het stemregt ontzegd is. De eersten stemden voor de ministerieele kandidaten en de laatsten, als progressisten, zouden tegen hen gestemd hebben. In die manoeuvre moet alleen de heer Nocedal, minister van binnenlandsche zaken, de hand gehad hebben. Zonder ons nu in de meerdere of mindere waarschijnlijkheid van deze beschuldiging te verdiepen, wordt Nocedal wel als de man beschouwd, die tot zulk eene handeling in staat is. Het is trouwens genoegzaam bekend, dat de absolutisten, om in hun doel te slagen, niet zeer kiesch zijn omtrent de middelen.

Evenwel schijnt de schaal in het kabinet sedert korten tijd ten gunste van het meer constitutionneel gedeelte, van Narvaez en Pidal namelijk, overgeslagen te zijn, nadat de kans geruimen tijd in het voordeel van Nocedal geweest is. Men voegt er bij, dat dit zelfs van dit gevolg was, dat de koningin stappen heeft gedaan ten einde O' Donnell weer eene plaats in het kabinet te doen innemen, doch dat dit plan afgestuit is op den bepaalden onwil van dezen, om naast Narvaez aan de ministerieele tafel te zitten. Deze ommekeer in de gevoelens van koningin Isabella moet, naar men verder meldt, alleen toegeschreven worden aan de raadgevingen harer moeder, om zich meer op den constitutionneelen weg te bewegen, daar zij anders gevaar zou kunnen loopen. Doch, vragen wij, zou die raadgeving niet grootendeels op rekening moeten gesteld worden van hare vijandschap jegens Narvaez, en zou zij hierin niet het middel gezien hebben om hem den voet te ligten?

Hoe het zij, de verandering is reeds zigtbaar. De oppositiebladen, aan welke het eerst verboden was zich met de aangelegenheden der verkiezingen in te laten, hebben thans van den burgerlijken gouverneur der hoofdstad vergunning bekomen om dienaangaande polemiek te voeren, mits zij binnen de grenzen van het strikte regt blijven. Zij zullen dus hunne kandidaten voor de Cortes gerustelijk aan de kiezers kunnen aanbevelen, iets wat bij den knellenden band, waaraan de drukpers onderworpen was, reeds veel gewonnen is.

Het oude geschil met Mexico, dat een tijdlang gesluimerd heeft, komt thans weer voor den dag, en wel in vrij hevige mate, naardien zich thans bij de oude grieven, nieuwe komen voegen, die daarin bestaan, dat de Spaansche onderdanen in Mexico in hunne regten en hunnen eigendom gekrenkt worden door den mulatten-generaal Alvarez, een woesteling, die eenigen tijd president der republiek geweest is, maar die waardigheid nedergelegd heeft, omdat hij het woeste leven van een wilden Amerikaan verkoos boven het beschaafde leven, waarvan in de eerste plaats het opperhoofd eens staats een voorbeeld behoort te geven. De Spaansche regering is reeds ijverig bezig om eene expeditie uit te rusten, die aan hare eischen om voldoening klem zal moeten bijzetten, terwijl haar gezant, de heer Sorela, reeds gezegd wordt het grondgebied der republiek verlaten te hebben.

De Hannoversche standen zijn den 10den Februarij door den graaf von Kielmansegge, in naam des konings geopend. Wij hebben reeds in ons vorig Overzigt gemeld, dat de regering, dank zij hare maatregelen, allezins reden had om over den uitslag der verkiezingen tevreden te zijn. Dit werd dan ook in de troonrede op eene onbewimpelde wijze te kennen gegeven. Daarin toch wordt gezegd, dat de koning in het resultaat der verkiezingen met vreugde heeft ontwaard, dat de meerderheid der kiezers den sluitsteen der gewijzigde constitutie, zooals die ten gevolge van een besluit der bondsvergadering noodzakelijk was geworden, in overeenstemming tusschen de kroon en de standen, wenscht gelegd te zien. Immers, de houding van de meerderheid der vorige tweede kamer had een gemeen overleg tot aanneming van een nieuw hoofdstuk, betreffende de finantien onmogelijk gemaakt, ten gevolge waarvan de koning zich in de noodzakelijkheid heeft gezien het hoofdstuk der grondwet van 1840, dat over deze aangelegenheid handelt, weêr in het leven te roepen. — Wanneer men deze woorden leest, dan komt men tot de slotsom, dat er geen willekeur bestaat, waarvoor eene bedriegelijke staatkunde geen verontschuldiging weet voor te wenden. Doch bij eene eenigzins juiste ontleding dier fraai klinkende woorden, ziet men dat de zin eigenlijk deze is: De vorige kamer heeft geenszins gehandeld, zoo als de regering goed vond: ergo, heeft deze de middelen te baat genomen om haren wil door te drijven, welke haar ten dienste stonden. Voorwaar, eene leer, waarvan het gevaarlijke wel niet noodig is aan te toonen, eene leer, die eene volksvertegenwoordiging geheel en al onnoodig maakt; want niemand zal toch in ernst willen beweren, dat zij geroepen is om het blinde werktuig te zijn eener regering, die haar slechts gebruiken wil om het onnoozele volk met eene schijnvrijheid te sussen.

Behoeft het bij een enkelen blik op de zamenstelling der kamers wel gezegd te worden, dat de leden, door haar tot kandidaten gekozen voor het presidentschap, ministerieel genoeg zijn, om den koning zijne vreugde over den uitslag der verkiezingen niet te verbitteren.

Wij zullen niet verder over de handelingen dier kamers uitweiden; het lot, dat men thans reeds vooraf aan alle regeringsvoorstellen kan voorspellen, maakt dat de eerste nagenoeg al haar belang verloren hebben. Een enkel feit mogen wij echter hier niet onvermeld laten. Men weet dat de regering, gelijk wij reeds in ons vorig Overzigt gemeld hebben, bepaald heeft dat allen, die een pensioen of wachtgeld genietende, tot leden der kamer gekozen worden, vooraf hare goedkeuring voor hun mandaat moeten vragen, willen zij niet hun pensioen of wachtgeld verliezen. De regering grondde dit besluit op zekere verordening van koning Ernst August in 1840 uitgevaardigd, die echter deze bekrompene beteekenis niet had. Dit besluit diende natuurlijk om de kamer te zuiveren Maar de regering weet voor dat doel ook nog andere middelen te bezigen. Een lid der tweede kamer, de heer von der Horst, had namelijk in de zitting des vorigen jaars, na de octroyering der constitutie, de verklaring afgelegd, „dat 's lands toestand slechts op de actualiteit berust, en niet op het beginsel van regt. Als zoodanig behoudt de oppositie zich voor vrijelijk naar de omstandigheden te handelen, en zich slechts zoolang aan de feiten te zullen onderwerpen, als deze sterker zijn dan het regt." Deze woorden, een troost voor den zwakke, daar ze op eene betere toekomst als eenige hoop wijzen, zijn voor de regering voldoende geweest om den heer von der Horst van zijn nieuw mandaat als lid der kamer vervallen te verklaren, bijaldien hij deze niet introk, terwijl met deze zienswijze de slaafsche kamer, die haar eigen onafhankelijkheid aan ministerieele willekeur opofferde, op voorstel van een harer leden, zich met eene groote meerderheid van stemmen heeft vereenigd. Ziedaar dus, hoe de vrijheid van spreken geëerbiedigd wordt, hoe het gevoelen, uitgebragt in eene kamer, die reeds tot het verledene behoort, teruggebragt wordt in deze kamer, en hoe de regering de nieuwe verkiezingen eerbiedigt, over wier uitslag zij verklaard heeft zooveel vreugde te gevoelen!

De reeds zoolang aanhangige kwestie van den Sondtol kan men thans voor goed uit den weg geruimd achten. De desbetreffende overeenkomst is wel is waar nog niet geteekend, maar er bestaat geen verschil dienaangaande meer tusschen Denemarken en de overige belanghebbende staten. De Deensche regering zal 35,000,000 rijksdaalders als schadeloosstelling ontvangen, aflosbaar in 40 termijnen, en een gelijken intrest voor alle staten dragende. Een dagblad heeft zelfs gemeld, dat ook de Amerikaansche regering reeds tot het beginsel der overeenkomst toegetreden is. Iets naders is evenwel dienaangaande nog niet bekend geworden.

Het geschil, tusschen Engeland en Amerika betreffende Centraal-Amerika, dat een tijdlang een zeer dreigend aanzien had, heeft, gelijk wij in der tijd medegedeeld hebben aanleiding gegeven tot een nieuw tractaat, hetwelk door den heer Dallas, Amerikaansche gezant te Londen, en lord Clarendon is gesloten. Dit tractaat nu moest nog de goedkeuring van den Amerikaanschen senaat ontvangen, welk ligchaam, bij zoodanige aangelegenheden geen stem uitbrengt als een tak der wetgevend magt, maar als een collegie, dat der uitvoerende magt ter zijde staat; doch die goedkeuring heeft het niet mogen verwerven, zoodat de senaat het aan zijne permanente commissie voor de buitenlandsche aangelegenheden heeft teruggezonden, welke een gunstig rapport daarover had uitgebragt. Die commissie heeft ten gevolge daarvan, het van haren kant aan de regering teruggezonden en daarin eenige wijzigingen voorgesteld.

Hoewel de zittingen van den senaat, met gesloten deuren worden gehouden, zoodra het als collegie optreedt, dat der uitvoerende magt ter zijde staat, is niettemin een en ander van de beraadslagingen over dit tractaat uitgelekt. Vooreerst weet men dat 38 leden er zich tegen en 8 voor verklaard hebben, en ten anderen is bekend geworden, dat de voornaamste bezwaren tegen het tractaat bestaan in de banden, die de regering der Unie zich daardoor zelve zou opleggen nopens Centraal Amerika, alsmede in eene verloochening der leer van Monroe welke het beginsel huldigt dat het werelddeel aan gene zijde van den Oceaan vreemd moet blijven aan den invloed van Europa. Wat de banden betreft, deze bestaan voornamelijk daarin, dat ingevolge het tusschen Engeland en Honduras gesloten verdrag, Ruatan en de overige Baai-eilanden gesloten blijven voor de invoering der slavernij, welke, zooals men weet, in de meerderheid van den senaat hare voorstanders vindt; terwijl de leer van Monroe vooral verzaakt is in de beschikkingen nopens het Mosquito gebied, daar Engelands protectoraat als niet voldoende opgeheven wordt beschouwd. Die bezwaren wogen zoo zwaar, dat de concessien, waartoe Engeland zich bij dat tractaat heeft verbonden en wier gewigt men ten volle erkende, evenwel niet voldoende geacht werden voor de opoffering van zulke gewigtige beginselen.

Ondertusschen is de verwerping van het tractaat thans nog geene uitgemaakte zaak. De door de commissie voorgestelde wijzigingen bestaan voornamelijk wel in de opheffing der bepaling waarbij de afstand der Baai-eilanden geregeld is, en raken dus een zeer voornaam punt; doch de senaat heeft besloten de discussien over de wijzigingen zijner commissie eerst aan te vangen na de optreding van den heer Buchanan als president, die naar een algemeen gevoelen, gunstig voor het tractaat gestemd is. Hij nu die weet, dat de president der groote republiek dikwijls een vermogenden invloed uitoefent op het gevoelen van den senaat, wanneer het kwestien betreft die tot de uitvoerende magt behooren, komt van zelf tot de conclusie, dat een gelegener tijdstip van aanbieding ten deze welligt eene verandering in de zienswijze van den senaat kan te weeg brengen, te meer, daar de heer Buchanan waarlijk niet beschuldigd kan worden van vooringenomenheid jegens Engeland, dat hem met vreugde Londen als gezant heeft zien verlaten, eene vreugde evenwel, die getemperd werd door de vrees der Engelsche regering, dat Buchanan 's hoop in vervulling zou komen — de hoop van gekozen te worden als president der groote Unie.

Doch zoo aan het tractaat geen ander lot van den senaat mogt ten deel vallen, dan zal men het geschil over Centraal-Amerika in zijne oude kracht en bitterheid zien hernieuwen. Men amendeert geen tractaat even als een wets-onwerp, dat voor één volk bestemd, door de regering van dat volk ontworpen wordt. Hier zijn tegenstrijdige belangen, die men door wederzijdsche concessien heeft trachten te bevredigen, en die proef mislukt zijnde, zal het moeijelijk vallen een nieuw tractaat te sluiten tusschen twee groote natien, waarbij de een meer zal moeten geven, ten einde de ander meer kunne ontvangen.

Op nieuw is in een van de Spaansch-Amerikaansche republieken, waar trouwens de rust tot de zeldzaamheden behoort, een opstand uitgebarsten, in Peru namelijk. Generaal Vivanco heeft zich aan het hoofd dier beweging gesteld, en tot dusverre met het beste gevolg, zoodat hij reeds van de voornaamste havens des lands meester is, met uitzondering van Lima en Callao, waar het gezag van den president Castilla nog erkend is. Doch Castilla moet zich zelven, of liever zijne schatten, ook daar niet veilig achten, daar hij, blijkens de laatste berigten, die van daar verwijderd heeft te gelijk met 's lands kas. Generaal Vivanco, die gezegd wordt zeer populair te zijn, heeft bereids eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij bewijzen geeft, dat een der eerste daden van de aanmatiging zijns oppergezags zich door eerlijkheid kenmerkt. In die proclamatie vernietigt hij namelijk het decreet, door Castilla na den slag van La Palma genomen, tot schorsing der rentebetaling van de nationale schuld. Die maatregel, zegt Vivanco, is een doodsteek voor 's land crediet en moet beschouwd worden als niet genomen te zijn. Ondertusschen kan het niet ontkend worden, dat dit decreet van Castilla geenszins de oorzaak van den opstand kan zijn, welke in geheel andere beweegredenen moet gezocht worden. Hoogstwaarschijnlijk zullen die voornamelijk in de eerzucht van Vivanco bestaan, een euvel waaraan juist in Zuid- en Midden-Amerika de mannen van den tweeden en derden en nog lageren rang mank gaan, en dat de bron is van zooveel rampen die de bevolking als het ware geen verademing schenken. Juist daar, waar het gezag zijne minst verleidelijke zijde heeft, wordt het het meest betwist. Met dat al kan Peru nog tot een model van orde en rust aan de meer noordelijk gelegen repnbliek Mexico strekken, welke laatste, na al de wisselingen die het reeds ondergaan heeft, en na zelf reeds tot een keizerrijk verheven te zijn geweest, nog bij lange na niet bestemd schijnt om tot orde en regelmaat te geraken.

Wij vinden in de *N. Rott. Courant* den ondervolgenden brief van den heer L. W. C. Keuchenius, met het antwoord daarop van de redactie van dat blad.

Aan de redactie van de N. Rotterdamsche Courant.

„In uw nommer van 1 Februarij jl. trof ik een artikel aan, geschreven uit Batavia en gerigt tegen het aldaar op den 10den November 1856 afgekondigde Reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië.

Onder de redenen, die den schrijver eene drukpers-verordening in milden zin hadden doen verwachten, wordt ook vermeld de omstandigheid, dat de secretaris-generaal bij het Departement van Kolonien, die het vertrouwen des Ministers moet bezitten en op de handelingen van dezen eenen gewigtigen invloed uitoefent, kort vóór zijn vertrek uit Indie het voornemen had, een dagblad uit te geven van vrijzinnige kleur.

Ik achtte het eerst onnoodig hierop te antwoorden. Al ware het feit, door den schrijver vermeld, juist, de gevolgtrekking daaraan ontleend, zou het niet behoeven te wezen, zoo lang de Minister eenen persoonlijken wil heeft en de invloed van den secretaris-generaal gemakkelijk door dien van anderen kan worden opgewogen. Bij den Minister en den secretaris-generaal is bovendien niet altijd eene volmaakte overeenstemming van inzigten denkbaar. In zaken vooral van het uiterste gewigt, wenscht men bij den eersten liever een eigen vrij en zelfstandig oordeel.

Ik neem dan ook nu de pen niet op, om den grond van des schrijvers hoop te ondermijnen, maar om, te midden der kreten van angst en verbolgenheid, die in de verloopene week luide zijn aangeheven, een woord te doen hooren van geruststelling.

(1) De conferentie is thans reeds te Parijs geopend.

Trad ik als verdediger op van het reglement op de drukwerken, men zoude mij partijdigheid, misschien zelfs onbescheidenheid en vermetelheid kunnen ten laste leggen. Wees ik op de herhaaldelijk gebleken liefde voor wetenschap van den Heer MIJER, men zoude mij kunnen herinneren, dat kracht te zoeken in de verzaking van eigene beginselen wel eens behoort tot de illusien van den Staatsman, of de vrucht heet eener grondige beoefening van het Staatsregt.

Ik bepaal mij daarom tot de bloote opmerking van een feit, hetwelk voor minder tegenspraak vatbaar schijnt.

Onder het onbeschrevene regt, dat de drukpers in Nederlandsch Indie beheerschte, werd tot de uitgave aldaar van een dagblad de vergunning vereischt van den gouverneur-generaal.

Aan de vergunning zelve knoopte zich steeds de voorwaarde vast, dat men zich onthouden zoude van eene beoordeeling der handelingen van het bestuur.

De verwezenlijking van het mij toegeschrevene voornemen zoude uit dien hoofde, zelfs onder het bestuur van den licht- en waarheidlievenden gouverneur-generaal DUIJMAER VAN TWIST onmogelijk geweest zijn.

Met het Reglement op de drukwerken, hetwelk onlangs is afgekondigd, zijn beide beletselen opgeheven.

Een dagblad van vrijzinnige kleur is voortaan in Nederlandsch Indie bestaanbaar.

De gouverneur-generaal vermag niets tegen zijnen redacteur, die eerbied heeft voor de openbare rust en orde, en de regter niets tegen den drukker of uitgever, zoo lang ieder zich wacht voor overtreding of misdrijf.

Ware ik in Indie dan met de redactie van zoodanig dagblad belast, ik zoude er gaarne eene plaats gegund hebben aan den brief van den heer THORBECKE, waarin het ontwerp van het reglement als de vinding van eenen lichtschuwen oudgast en als een gewrocht der duisternis werd gekenschetst.

De gelegenheid om voor Indie het licht op te vangen, dat die Staatsman ontsteekt, zoude hierdoor reeds blijken door het reglement te zijn geopend.

En waar *zijn* licht schijnen mag, zij men niet bezorgd over duisternis!

(*w. g.*) L. W. C. KEUCHENIUS,
Fungd. Secretaris-generaal bij het Ministerie van Kolonien.

's Gravenhage,
8 Februarij 1857.

Wij geven gaarne aan dit gevoelen van den heer secretaris-generaal van het ministerie van kolonien openbaarheid. Het ware echter aan velen zeker zeer aangenaam geweest te vernemen, hoe met dat gevoelen te rijmen is, — daargelaten al het preventieve in het reglement, hetwelk op zich zelf reeds het uiten van ieder oordeel over regeringshandelingen, hoe gematigd en bezadigd ook, moet voorkomen — het weglaten uit de repressieve bepalingen, die voor het grootste deel overgenomen zijn uit de wetten van 16 Mei 1829 en van 1 Junij 1830, van het vereischte van boos opzet (boosaardiglijk) bij de wet van 1 Junij 1830 gevorderd, het niet opnemen der de vrijheid eener bezadigde beoordeeling waarborgende verordening van art. 4 der wet van 16 Mei 1829, luidende: de bepalingen van art. 2 en 3 dezer wet zullen het regt om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen, geenszins kunnen krenken, en eindelijk de zoo rekbare en voor allerlei uitlegging vatbare zinsnede, opgenomen in art. 24 van het reglement en betrekking hebbende op het aanranden van den eerbied aan wetten of wettelijke verordeningen verschuldigd, welke niet gevonden wordt in art. 3 der wet van 1 Junij 1830, en die zoo zij niet in het artikel is ingeschoven, om iedere afkeurende beoordeeling te voorkomen, naast en afgescheiden van het verbod van aanranding der verbindende kracht van de wetten en wettelijke verordeningen, geene beteekenis hoegenaamd heeft.

SCHEEPTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Texel. 11 Feb. *Caroline Coventry*, kapt. B. D. Freeman, v. Samarang.

12 Febr. *Jacoba en Christine*, kapt. J C Berk, van Batavia. — *Vijf Vrienden*, kapt. C. Johan, v. ditos

13 Febr. *Javaan*, kapt. H. Munnix, v. Bat.

17 „ *S. van Heel*, kapt. A. H. van der Waal, v. Bat.

17 „ *Java*, kapt. E. Jorjan, v. Rangoong.

24 „ *Nijverheid*, P. F. Lange; v. Bat.

27 „ *Joan Melchior Kemper*, kapt. P. C. Rosier, v. Bat.

28 „ *Amalia Augusta*, kapt. A. A. van Marle, v. Bat.

2 Maart, *Phoebus*, kapt. C. F. Beek, v. Tjilat.

3 „ *Stad Amsterdam*, kapt. M. van Gijzel, l. v. Deal.

Helvoetsluis. 16 Febr. *Jacob*, kapt. J. F. C. Borger, v. Bat. l. v. Brouwersh. — *President Plate*, kapt. C. C. Hansen, v. dito l. v. dito.

17 Febr. *Per Aspera ad Astra*, kapt. J. Admiraal, v. Bat. — *Mercator*, kapt. C. van der Valk, v. dito. — *Prinses Sophia*, kapt. B. Spaanderman, v. dito l. v. Brouwersh.

23 Febr. *Bato*, kapt. W. F. Broeksmit, v. Bat. l. v. Brouwersh.

24 „ *Julie*, kapt. R. Brem voor J. van Vollenhoven, v. Padang.

28 „ *Twee Gezusters*, kapt. P. Kenzekamp qq., v. Bat.

1 Maart. *Pieter Schoemakers*, kapt. J. J. van Varelen, v. Bat. l. v. Brouwersh.

2 Maart. *Minister Pahud*, kapt. F. Kievit qq. v. Bat. l. v. Brouw.

4 „ *Vondel*, kapt. B. Verhagen, v. Bat. l. v. Brouwersh.

Brouwershaven, 11 Feb. *Jacob*, kapt. J. F. C. Borger, v. Bat. n. Rott. — *Prinses Sophia*, kapt. B. Spaanderman, v. dito n. dito.

12 Feb. *President Plate*, kapt. C. C. Hansen, v. Bat. n. Rott.

16 „ *Bato*, W. F. Broeksmit, v. Bat. n. Rott.

24 „ *Pieter Schoemakers*, kapt. J. J. van Varelen, v. Bat. n. Rott.

25 Febr. *Minister Pahud*, kap. J. M. Pfeill, v. Bat. n. Rott.

28 „ *Vondel*, kapt. B. Verhagen, v. Bat. n. Rott.

1 Maart. *Prins Veldmaarschalk*, kapt. D. L. Immik, v. Bat.

2 „ *Johanna Christina*, kapt. D. Baumgarten, v. Tjilat. n. Rott.

4 Maart. *Marinus Willem*, kapt. P. van Duyn, v. Bat. n. Rott.

Uitgezeild.

Texel, 3 Mrt. *Santa Rosa*, kapt. J. A. Buijkes, n. Curaçao.

Helvoetsluis, 17 Feb. *Axim*, kapt. Ouwehand, n. de kust v. Afrika.

22 Feb. *Koophandel*, kapt. L. Crevecoeur, n. Hartlep. en O. I.

Schepen in lading.

Te Amsterdam.

BATAVIA, het gekoperd tweedeks barkschip *Stad Nijmegen*, van Amst. kapt. H. P. Cruys.

BATAVIA, het nieuw gebouwd gekoperd tweedeks barkschip 3 *Gezusters*, kapt. G. C. Fischer.

BATAVIA, het gekoperd brikschip *Pauline Constance Eleonore*, van Amst. kapt. J. K. de Weerd.

BATAVIA, het gekoperd tweedeks campagne-barkschip *Jacoba en Christine*, van Amst. kapt. J. C. Berk.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA, het Ned. barkschip *Cornelia*, kapt. J. A. N. Schagen van Leeuwen.

BATAVIA, SAMARANG, en SOERABAYA, het nieuw gekoperd Ned. barkschip *Tweelingzusters*, van Amst kapt. W. P. Garst.

BATAVIA, SAMARANG, en SOERABAYA, het gekoperd Ned. barkschip *Louisa Kroonprinses van Zweden*, kapt. J. van der Linden.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA, het gekoperd tweedeks campagne-barkschip *Henricus Gerardus*, van Amst. kapt. K. Latjes.

BATAVIA en SAMARANG, het fregatschip *Bellatrix*, van Amsterd. kapt. A. P. Sandberg.

BATAVIA en SAMARANG, het gekoperd tweedeks barkschip *Zeelust*, van Amst. kapt. J. A. Knaap.

BATAVIA en SOERABAYA, het gekoperd Ned. barkschip *Souburg* kapt. H. B. L. Evers.

SAMARANG (*direct*), het gekoperd tweedeks barkschip *Vijf Vrienden* kapt. C. Johan.

SOERABAYA (*direct*), het gekoperd Ned. brikschip *Bantam*, kapt. B. G. van den Bolck.

Te Rotterdam.

BATAVIA. Het ijzeren campagne clipperschip *Ternate*, kapt. T. Cars Tz.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA. Ned. bark *Catharina Maria*, kapt. G. L. Gortmans.

BATAVIA. Ned. fregat *Jacoba Helena*, kapt. L. J. Wilhelmie.

BATAVIA. Ned. barkschip *Landbouw*, kapt. P. A. Kleijnenberg.

BATAVIA. Ned. fregat *Diligentia*, kapt. D. van Bentveld.

BATAVIA. Ned. bark *Elisabeth*. kapt. W. C. Veenstra.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA. Ned. freg. *Catharina Wilhelmina*, kapt F. H. Popken.

BATAVIA en SOERABAYA. Ned. bark *Lammina Elizabeth*, kapt. A. Gersen.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAYA. Ned. bark *Generaal Michiels*, kapt. P. G. Visser.

BATAVIA. Ned. bark *Jacoba*, kapt. M. F. Schaap.

BATAVIA. Ned. bark *Hendrik Jan*, kapt. J. van der Meijden.

BATAVIA. Ned. brik *Jan van Galen*, kapt. P. H. de Boer.

BATAVIA. Ned. clipper-fregat *Noord-Braband*, H. R. Bok.

Aangekomen Passagiers.

Van JAVA, per *President Plate*, kapt. C. C. Hansen: De wel Ed. heer J. P. Louran en echtgenoote; de jongeheeren H. Bezoet de Bie, H. Herklots, H. Loust en W. Bedier.

Van BATAVIA, per *Jacoba en Christina*, kapt. Berk: Mevr. van Starkenburg en een kind, de heer Balzar, twee jongeheeren Rudolph en de jongeheer van Ommeren.

Van BATAVIA, per *Twee Gezusters*, kapt. Kenzekamp: de heer P. Haak Bastiaanse en familie.

Van BATAVIA, per *Minister Pahud*, kapt. F. Kieviet qq., de jonge jufvrouwen A. W. F. Leissius, A. P. Leissius, C. W. Leissius, M. Leissius, E. F. Leissius, de jufvrouwen M. M. en M. J. A. Meiners van Mekern.

Van SURINAME. per *Louise Christine*, kapt. ten Harmsen: de heer A. Ledeboer.

Vertrokken Passagiers.

Naar CURAÇAO, per *Santa Rosa*, kapt. Buikes: de heer C. A. Meijer, mejufvr. Johanna Helena Petronella Buysink, Anna Maria Stevas en Maria Snoek.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
April 29	Nederl. Ind.	Stoomschip Makasser.	F. H. Schmidt.	Makassar.
„ —	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Grissee.
Mei 1	„ „	Machmoed.	Mohamat bin Malik.	Samarang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar*
April 30	Nederl. Ind.	Menado.	A. Couteron.	Banjermassing.
Mei 1	Nederlandsche	Admiraal van Kinsbergen.	F. J. J. Bouman.	China.
„ —	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	F. A. A. Hugenholtz.	Bat. via Samarang.
„ —	„ „	Digna.	Oedin.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Djoedoel Karim.	Aminoedin.	Banjermassing.
„ 2	„ „	Tatas Banjermassing.	Sarief Mohamat.	id.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsche	Emma.	Th. Nordwall.	Stockholm.	Fraser Eaton & Co.
Fransche	Nantaise.	H. Hairvaux.	In reparatie.	„ „ „ „
Nederlandsche	Anna en Christina.	J. C. Joon.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
Nederlandsche	Nicot.	J. Amesz.	Nederland.	P. Kervel & Co.
„	Hugo Grotius.	Sweede,	„	Schimmelpenninck & Co
„	Christiaan Huijgens.	J. Muller.	Amsterdam.	Ruyl Cramer & Co.
„	Petronelle Catharina.	T. Hagen.	„	„ „ „ „
Fransche	Mauritius	J. O. Regnier	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Cheribon Packet.	Massinghen.	Onbepaald.	Van Leeuwen & Co.
Nederl. Ind.	Said Maskoor.	Ibrahim.	Banjermassing.	Gezagvoerder.
„ „	Bintang Batawie.	Oeij Poentin.	Chin. Sam. en Bat.	Mathieu & Co.
„ „	Mootarie.	S. M. b. H. Alhabassij.	Banjermassing.	Gezagvoerder.
„ „	Mastora.	Mohamat Amin.	„	„

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Makassar*, de heeren Sloot, van Aart, Wensen en fam. mevr. de wed. Lans, de kapt. der inf. Hombracht en Speltie, offic. van gezondh. van Hattum, offic. van gezondh. Terveen, luit.-ter-zee 2de klasse Kerkwijk, offic van adm. Stort, major Moeda, en Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagirs.

Met de Nederl. Ind. schoener *Digna*, de heer N. de Crus; Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Suriname, Celebes en Vesuvius; de schoenerbrikken de Lansier en Egmond; de schepen Fathal Moebarak, Hugo Grotius en Nantaise; de stoomschepen Ambon, Padang en Makassar; de barken Fatel Maän, Adrakool Haer, Christiaan Huijgens, Petronella Christina, Sijren, Nicot, Kiem Heg Ing, Lady Raglan, Said Maskoor, Djeilanie en Sarie Elmashoor; de brikken Cheribon Packet, Anna en Christina, Emma en Soedul Barie; de schoeners Bella, Bientang Batawie, Moostarie, Hing Thaij, Mastora, Sumatra en Machmoed en de kotters Tedok en Little Tot.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 30sten April tot en met den 2den Mei 1857.

AANVOER.

Van de Moluccos per de Ned. Ind. stoomschip *Macassar*, gezagv. Schmidt, agent W. Cores de Vries.

2 kisten onbekend, 1 kinder-stoel, 1 koperen pot, 1 baal onbekend, Stennekes; $38^{06}/_{100}$ picols was, 24 picols koffij, Adam & Co; $43^{16}/_{100}$ picols noten, $8^{12}/_{100}$ picols foelie, $2^{29}/_{100}$ picols praalemoer, Schimmelpenninck & Co; 3 kisten chitzen, Van Eck & Co; 2 kisten onbekend, Ruyl Cramer & Co; 2 kisten sabels, 14 picols was, diverse Arabieren; en eenige goederen bestemd voor Batavia.

Van Samarang per de Nederl. Ind. schoener *Machmoed*, gezagv. Mohamat Malik, agent Gezagvoerder.

$2^{30}/_{100}$ picols was, Gezagvoerder, en eenige goederen bestemd voor Banjermassing.

UITVOER.

Naar China per het Nederl. schip *Admiraal van Kingsbergen*, gezagv. T. J. J. Bouman.

9300 picols rijst, Schimmelpenninck & Co; 600 kannen arak, Kuiper.

Naar Banjermassing per het Nederl. Ind. schip *Menado*, gezagv. Couteron.

100 kisten bier, W. Cores de Vries; 6 stuks drankzetjes, 3 stuks tête-à-tête, 1 kist sardijntjes, 6 pakken Eur. messen, Gezagvoerder; 1 kist Manilla sigaren, Gebr. van Delden; 7 kisten wijn, Gezagvoerder.

Naar Banjermassing per de Nederl. Ind. bark *Djoedul Karim*, gezagv. Jamaloedin.

1 kist aardewerk, Asschenbergh & Co; 5 picols suiker, 1 kist ledige fleschjes, 18 vaatjes boter en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Banjermassing per de Nederl. Ind. bark *Tatas Banjarmassing*, gezagv. Sarief Mohamat.

Ballast.

Naar Batavia en Samarang per de Nederl. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. Hugenholtz.

4 kisten manufacturen, van Leeuwen & Co; 2 kisten gedr. katoen, 2 kisten broekenstof, P. Kervel & Co; 2 vaten vleesch, W. Cores de Vries; 1 kist hammen, van Delden; 3 koffers regaal, Major Matzen & Co; 13 kisten inhoud. manufacturen, Adam & Co; 30 picols aardappelen, 24 wipstoelen, 50 leksteenen, 9/m. Jav. sigaren, Schaap.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 20.—

KOFFIJ per picol.

RIJST (CARGA) per koijang *f* 120 à *f* 130.—

Id. (WITTE) „ „ *f* 140 à 150.—

KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300 à *f* 500.—

ARAK per legger *f* 120.—

OLIE (KLAPPER) per picol.

OLIE (KATJANG).

KADJANG MATTEN.

ROTTING *f* $6\frac{1}{2}$ à *f* $8\frac{1}{2}$.—

WISSELKOERS 103%.